

cepisset: & vigintinovem annis re-
navit in Jerusalem: nomen matris
ejus Abi filia Zachariae. Fecitque
quod erat bonum coram Dómino,
juxta omnia quae fecerat David pa-
ter ejus. Ipse dissipavit excelsa, &
contrivit státuas, & succidit lu-
cos, confregitque serpentem aneum,
quem fecerat Móyses: siquidem us-
que ad illud tempus filii Israël ado-
lebant ei incensum: vocabatque no-
men ejus Nohéstan. In Dómino Deo
Israél sperávit.

R. Peccávi super número arenae
maris, & multiplicata sunt peccáta
mea: & non sum dignus vidére alti-
tudinem caeli praeter multitudinem in-
iquitatis meae: quóniam irritávi iram
tuam, & Et malum coram te feci.
Y. Quóniam iniquitatem meam ego
cognosco, & delictum meum contra
me est semper, quia tibi soli peccávi.
Et.

Lectio ij.

Itaque post eum non fuit similis
ei de cunctis rébus Juda, sed
neque in his, qui ante eum fuerunt:
& adhæsit Dómino, & non recessit a
vestigiis ejus, fecitque mandata ejus,
quae praecerat Dóminus Móysi.
Unde & erat Dóminus cum eo, &
in cunctis, ad quae procedebat, sa-
piens se agebat. Rebella vit quoque
contra regem Assyriorum, & non
serviuit ei. Ipse percussit Philisthaeos
usque ad Gazam, & omnes térmi-
nos eorum, à Turre scotodum us-
que ad civitatem munifam.

R. Exaudisti Dómine orationem ser-
vi tui, ut aedificarem templum nómi-
ni tuo: * Bénedic, & sanctifica do-
mum istam in sempiternum, Deus
Israél. **Y.** Dómine, qui custodis pac-
tum cum servis tuis, qui ambulat
coram te in toto corde suo. Bénedic.

Lectio iij.

Anno regis Ezechiae, qui
erat annus séptimus Osée filii
Ela regis Israël, ascendit Salmánasar

rex Assyriorum in Samariam, & op-
pugnávit eam, & cepit. Nam post
annos tres, anno sexto Ezechiae, id
est, nono anno Osée regis Israël,
capta est Samaria: & transtulit rex
Assyriorum Israël in Assyrios, col-
locavitque eos in Hala, & in Habor
fluvii Gozan in civitatibus Medo-
rum: quia non audierunt vocem
Dómini Dei sui, sed praetergressi
sunt pactum ejus: omnia, quae praen-
céperat Móyses servus Dómini, non
audierunt, neque fecerunt.

R. Audi Dómine hymnum, & ora-
tionem, quam servus tuus orat coram
te hódie: ut sint oculi tui aperti,
& aures tuae inténtae. * Super do-
mum istam die ac nocte. **Y.** Respi-
ce Dómine de sanctuario tuo, & de
excelsu caelorum habitaculo. Super
domum. Glória Patri. Super.

Ad Magnificat, Antiphona.

Obsecro, Dómine, memento quæso
quómmodo ambuláverim coram te in
veritate, & in corde perfecto, &
quod placitum est coram te, fécerim.

D O M I N I C A X I.**Post Pentecosten.****In primo Nocturno.****De libro quarto Regum.****Cap. 20.**

In diebus illis agrotávit Ezechias
usque ad mortem: & venit ad
eum Isaias filius Amos, Prophéta,
dixitque ei: Hæc dicit Dóminus
Deus: Praecepit domui tuae: morieris
enim tu, & non vives. Qui convér-
tit faciem suam ad parietem, & orá-
vit Dóminum, dicens: Obsecro Dó-
mine, memento quæso quómmodo
ambuláverim coram te in veritate,
& in corde perfecto, & quod pláci-
tum est coram te, fécerim. Flevit
itaque Ezechias fletu magno.

R. Præparáte corda vestra Dómi-
no, & servite illi soli: * Et liberábit
vos de manibus inimicórum vestro-
rum. **Y.** Convertimini ad eum in

to-

to-
to corde vestro, & auferite deos
aliénos de medio vestri. Et.

Lectio ij.

Et ántequam egrederetur Isaias
mediam partem atrii, factus
est sermo Dómini ad eum, dicens:
Revertere, & dic Ezechiae duci pó-
puli mei: Hæc dicit Dóminus Deus
David patris tui: Audivi orationem
tuam, & vidi lacrymas tuas: & ecce
sanavi te, die tertio ascendes tem-
plum Dómini. Et addam diebus tuis
quindecim annos: sed & de manu
regis Assyriorum liberábo te, & ci-
vitatem hanc, & prótegam urbem
istam propter me, & propter Da-
vid servum meum. Dixitque Isaias:
Afferre massam ficórum. Quam cum
attulissent, & possissent super ul-
cus ejus, curátus est.

R. Deus omnium exauditor est: ip-
se misit Angelum suum, & tulit me
de ovibus patris mei: * Et unxit
me unctione misericórdia sua.

Y. Dóminus, qui eripuit me de ore
leonis, & de manu bestiae liberábit
me. Et.

Lectio iij.

Dixerat autem Ezechias ad
Isaiam: Quod erit signum, quia
Dóminus me sanábit, & quia ascen-
surus sum die tertía templum Dómi-
ni? Cui ait Isaias: Hoc erit signum
ad Dómino, quod facturus sit Dómi-
nus sermónem, quem locutus est:
Vis ut ascendat umbra decem lineis,
an ut revertátur totidem gradibus?
Et ait Ezechias: Facile est, umbram
erescere decem lineis: nec hoc volo
ut fiat, sed ut revertátur retrórsim
decem gradibus. Invocávit itaque
Isaias Prophéta Dóminum, & re-
dixit umbram per lineas, quibus
jam descenderat in horologio Achaz,
retrórsim decem gradibus.

R. Dóminus, qui eripuit me de ore
leonis, & de manu bestiae liberávit
me, * Ipse me eripiet de mani-
bus inimicórum meórum. **Y.** Misit

Deus misericórdiam suam & veri-
tatem suam: animam meam eripuit
de medio catulorum leonum. Ipse.
Glória Patri. Ipse me.

In secundo Nocturno.

De Expositione Sancti Hierónymi
Presbyteri in Isaiam Prophétam.
Lib. 11. in Isaiam cap. 38.

Lectio iv.

Ne eleváretur cor Ezechiae post
incredibiles triumphos, & de
media captivitate victóriam, infir-
mitate corpóris sui visitátur, & au-
dit se esse moritúrum: ut convér-
satur ad Dóminum flectat sententiam
ejus. Quod quidem & in Jona Pro-
pheta legimus, & in comminationi-
bus contra David: quae dicuntur fu-
tura, nec facta sunt, non Deo mu-
tante sententiam, sed provocante
humánum genus ad notitiam sui. Do-
minus enim pœnitens est super ma-
litiis. Convertitque Ezechias faciem
suam ad parietem, quia ad templum
ire non póterat. Ad parietem au-
tem templi, juxta quod Salomon pa-
latium extruxerat: vel absolute ad
parietem, ne lacrymas suas assi-
dentibus ostentare videretur.

R. Percussit Saúl mille, & David
decem millia: * Quia manus Dó-
mini erat cum illo: percussit Philis-
thæum, & abstulit opprobrium ex
Israél. **Y.** Nonne iste est David, de
quo canébat in choro, dicentes:
Saúl percussit mille: & David decem
milia? Quia.

Lectio v.

Audiensque se esse moritúrum,
non precatur vitam & annos
plurimos, sed in Dei iudicio quid
velit prestare, dimittit. Nóverat
enim idcirco Deo placuisse Salo-
mónem, quóniam annos vite non pe-
tenter ampliores: sed iturus ad Dó-
minum narrat ópera sua, quómmodo
ambuláverit coram eo in veritate
& in corde perfecto. Felix conscién-
tia, quae afflictionis tempore bono-
rum

rum operum recordatur. Beati enim mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Et quomodo alibi scribitur: Quis gloriabitur purum habere se cor? Quod ita solvitur: perfectionem cordis in eo nunc dici, quod idola destruxerit, templi valvas aperuerit, serpentem aneum comminuerit, & cetera fecerit, quae Scriptura commemorat.

R. Montes Gélboë, nec ros, nec pluvia veniant super vos: **V.** Ubi ceciderunt fortes Israël. **V.** Omnes montes, qui estis in circuitu ejus, visitet Dominus: à Gélboë autem transeat. Ubi ceciderunt.

Lectio vj.

Flevit autem fleitu magno, propter promissionem Domini ad David, quam videbat in sua morte perituram. Eo enim tempore Ezechias filios non habebat: nam post mortem ejus Manasses, cum duodecim-esset annorum regnare cepit in Judæa: ex quo perspicuum est, post tertium annum concessæ vitæ Manassen esse generatum. Ergo iste omnis est fletus, quod desperabat Christum de suo semine nasciturum. Alii asserunt, quamvis sanctos viros morte terreri, propter incertum iudicii, & ignorantem sententiæ Dei, quam sedem habituri sint.

R. Ego te tuli de domo patris tui, dicit Dominus, & posui te pascere gregem populi mei: **V.** Et fui tecum in omnibus ubicumque ambulasti, firmans regnum tuum in æternum. **V.** Fecique tibi nomen grande, iuxta nomen magnorum: qui sunt in terra: & requiem dedi tibi ab omnibus inimicis tuis. Et fui tecum. Gloria Patri. Et fui tecum.

R. vj. Peccavi super numerum aræne maris, & multiplicata sunt peccata mea: & non sum dignus videre altitudinem cæli præ multitudinem iniquitatis meæ: quoniam irritavi

iram tuam, **V.** Et malum coram te feci. **V.** Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, & delictum meum contra me est semper, quia tibi soli peccavi. Et malum.

R. viij. Duo Séraphim clamabant alter ad alterum: **V.** Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth: **V.** Plena est omnis terra gloria ejus. **V.** Tres sunt qui testimonium dant in cælo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: & hi tres unum sunt. Sanctus. Gloria Patri. Plena est.

FERIA SECUNDA.

De libro quarto Regum.

Lectio j.

Octo annorum erat Josias cum regnare cœpisset, triginta & uno anno regnavit in Jerusalem nomen matris ejus Idida, filia Hadaia de Bésécath. Fecitque quod placitum erat coram Domino, & ambulavit per omnes vias David patris sui: non declinavit ad dexteram, sive ad sinistram. Anno autem octavo decimo regis Josiæ, misit rex Saphan filium Aslia, filii Mésulam, scribam templi Domini, dicens ei: Vade ad Helciam sacerdotem magnum, ut confletur pecunia, quæ illata est in templum Domini, quam collecterunt janitores templi à populo, de turque fabris per præpositos domus Domini: qui & distribuunt eam his qui operantur in templo Domini.

R. Recordare Domine testamenti tui, & dic Angelo percutienti: Cesset jam manus tua, **V.** Ut non desoletur terra, & ne perdas omnem animam vivam. **V.** Ego sum qui peccavi, ego qui iniquè egi, isti qui oves sunt, quid fecerunt? Avertatur obsecro furor tuus Domine à populo tuo. Ut.

Lectio ij.

Dixit autem Helcias pontifex ad Saphan scribam: Librum Legis reperi in domo Domini: deditque Helcias volumen Saphan, qui

& legit illud. Venit quoque Saphan scriba ad regem, & renuntiavit ei quod præceperat, & ait: Conflaverunt servi tui pecuniam, quæ recepta est in domo Domini, & dederunt ut distribueretur fabris à præfectis operum templi Domini. Narravit quoque Saphan Scriba regi, dicens: Librum dedit mihi Helcias sacerdos.

R. Exaudisti Domine orationem servi tui, ut ædificarem templum nomini tuo: **V.** Benedic, & sanctifica domum istam in sempiternum, Deus Israël. **V.** Domine, qui custodis pactum cum servis tuis, qui ambulat coram te in toto corde suo. Benedic.

Lectio iij.

Quem cum legisset Saphan coram rege, & audisset rex verba Libri Legis Domini, scidit vestimenta sua. Et præcepit Helciæ sacerdoti, & Ahicam filio Saphan, & Achóbor filio Micha, & Saphan, scribæ, & Asaiæ servo regis, dicens: Ite & consulite Dominum super me, & super populo, & super omni Juda, de verbis voluminis istius, quod inventum est: magna enim ira Domini succensa est contra nos: quia non audierunt patres nostri verba Libri hujus, ut facerent omne quod scriptum est nobis.

R. Audi Domine hymnum, & orationem, quam servus tuus orat coram te hodie: ut sint oculi tui aperti, & aures tue intente. **V.** Super domum istam die ac nocte. **V.** Respice Domine de sanctuario tuo, & de excelso cælorum habitaculo. Super domum. Gloria Patri. Super.

FERIA TERTIA.

De libro quarto Regum.

Lectio j.

Ascendit rex templum Domini, & omnes viri Juda, universi-

que qui habitabant in Jerusalem cum eo, sacerdotes & prophetae, & omnis populus à parvo usque ad magnum: legitque cunctis audientibus omnia verba Libri fœderis, qui inventus est in domo Domini. Stetitque rex super gradum: & fœdus percussit coram Domino, ut ambularent post Dominum, & custodirent præcepta ejus, & testimonia, & ceremonias, in omni corde, & in tota anima, & suscitarent verba fœderis hujus, quae scripta erant in Libro illo: acquiescitque populus pacto.

R. Domine, si conversus fuerit populus tuus, & oraverit ad Sanctuarium tuum: **V.** Tu exaudies de cælo Domine, & libera eos de manibus inimicorum suorum. **V.** Si peccaverit in te populus tuus, & conversus egerit penitentiam, veniensque oraverit in isto loco. Tu exaudies.

Lectio ij.

ET præcepit rex Helciæ pontifici, & sacerdotibus secundi ordinis, & janitoribus, ut proicerent de templo Domini omnia vasa, quæ facta fuerant Baal, & in loco, & universæ militiae cæli: & combussit ea foris Jerusalem in convalle Cedron, & tulit pulverem eorum in Bethel. Et delavit aruspices, quos posuerant reges Juda ad sacrificandum in excelsis per civitates Juda, & in circuitu Jerusalem: & eos, qui adolabant incensum Baal, & Soli, & Lunæ, & duodecim signis, & omni militiae cæli.

R. Factum est, dum tolleret Dominus Eliam per turbinem in cælum: **V.** Elisæus clamabat dicens: Pater mi, pater mi, currus Israël, & auriga ejus. **V.** Cùmque pergerent, & incedentes sermocinarentur, ecce currus igneus, & equi ignei divisissent utrumque, & ascendit Elias per turbinem in cælum. Elisæus.

Lec.

Lectio iij.

ET effrict fecit lucam de domo Domini foras Jerusalem in valle Cedron, & combussit eum ibi, & rededit in pulverem, & projecit super sepulchra vulgi. Destruxit quoque aedificulas effeminatorum, quae erant in domo Domini, pro quibus mulieres texebant quasi domunculas luci. Congregavitque omnes sacerdotes de civitatibus Juda: & contaminavit excelsa, ubi sacrificabant sacerdotes, de Gabaa usque Bersabee.

R. Ego te tuli de domo patris tui, dicit Dominus, & posui te pascere gregem populi mei: * Et fui tecum in omnibus ubicumque ambulasti, firmans regnum tuum in aeternum. **V.** Fecique tibi nomen grande, iuxta nomen magnorum qui sunt in terra: & requiem dedi tibi ab omnibus inimicis tuis. Et fui tecum. Gloria Patri. Et fuit tecum.

FERIA QUARTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j.

Pythones, & ariolos, & figuras idolorum, & immunditias, & abominaciones, quae fuerant in terra Juda & Jerusalem, abstulit Josias: ut statueret verba legis, quae scripta sunt in Libro, quem invenit Helcias sacerdos in templo Domini. Similis illi non fuit ante eum rex, qui reverteretur ad Dominum in omni corde suo, & in tota anima sua, & in universa virtute sua iuxta omnem legem Moysi: neque post eum surrexit similis illi. Veritatem non est aversus Dominus ab ira furoris sui magni, quo iratus est furor ejus contra Judam propter irritaciones, quibus provocaverat eum Manasses.

R. Peccavi super numerum arenae maris, & multiplicata sunt peccata mea: & non sum dignus videre

altitudinem caeli prae multitudine iniquitatis meae: quoniam irritavi iram tuam. * Et malum coram te feci. **V.** Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, & delictum meum contra me est semper, quia tibi soli peccavi. Et malum.

Lectio iij.

Dixit itaque Dominus: Etiam Judam auferam a facie mea, sicut abstulit Israel: & projiciam civitatem hanc, quam elegi Jerusalem, & domum, de qua dixi: Erit nomen meum ibi. Reliqua autem sermonum Josiae, & universa quae fecit, nomne hae scripta sunt in Libro verborum dierum regum Juda: In diebus ejus ascendit Pharao Néchao rex Aegypti, contra regem Assyriorum ad flumen Euphratem: & abiit Josias rex in occursum ejus: & occisus est in Magéddo, cum vidisset eum. Et portaverunt eum servi sui mortuum de Magéddo: & pertulerunt in Jerusalem, & sepeliérunt eum in sepulchro suo.

R. Exaudisti Domine orationem servi tui, ut edificarem templum nomini tuo: * Benedic, & sanctifica domum istam in sempiternum, Deus Israel. **V.** Domine, qui custodis pactum cum servis tuis, qui ambulat coram te in toto corde suo. Benedic.

Lectio iij.

Tulitque populus terrae Joachaz filium Josiae: & unxerunt eum, & constituerunt eum regem pro patre suo. Viginti trium annorum erat Joachaz cum regnare cepisset, & tribus mensibus regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Amal, filia Jeremiae, de Lobna. Et fecit malum coram Domino, iuxta omnia quae fecerant patres ejus. Vinxitque eum Pharao Néchao in Rebla, quae est in terra Emath, ne regnaret in Jerusalem: & imposuit multam terrae centum talentis argenti, &

ta-

talento auri. Regemque constituit Pharao Néchao Eliacim filium Josiae pro Josia patre ejus: vertitque nomen ejus Joakim. Porro Joachaz tulit, & duxit in Aegyptum, & mortuus est ibi.

R. Audi Domine hymnum, & orationem, quam servus tuus orat coram te hodie: ut sint oculi tui aperti, & aures tuae intentae. * Super domum istam die ac nocte. **V.** Respice Domine de sanctuario tuo, & de excelso caelorum habitaculo. Super domum. Gloria Patri. Super.

FERIA QUINTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j.

Viginti quinque annorum erat Joakim cum regnare cepisset: & undecim annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Zébida filia Phadaia de Ruma. Et fecit malum coram Domino, iuxta omnia quae fecerant patres ejus. In diebus ejus ascendit Nabuchodonosor rex Babylonis, & factus est ei Joakim servus tribus annis: & rursum rebellavit contra eum.

R. Preparate corda vestra Domino, & servite illi soli: * Et liberabit vos de manibus inimicorum vestrorum. **V.** Convertimini ad eum in toto corde vestro, & auferite deos alienos de medio vestri. Et.

Lectio ij.

Immisitque ei Dominus latrunculos Chaldaeorum, & latrunculos Syriae, & latrunculos Moab, & latrunculos filiorum Ammon: & immisit eos in Judam, ut disperderent eum, iuxta verbum Domini, quod locutus fuerat per servos suos Prophetas. Factum est autem hoc per verbum Domini contra Judam, ut auferret eum coram se propter peccata Manasse universa quae fecit, & propter sanguinem innocuum, quem effudit, & implévit Jerusalem cruo-

re innocentium: & ob hanc rem noluit Dominus propitiari.

R. Deus omnium exauditor est: ipse misit Angelum suum: & tulit me de ovibus patris mei: * Et unxit me unctione misericordiae suae. **V.** Dominus, qui eripuit me de ore leonibus, & de manu bestiae liberavit me. Et.

Lectio iij.

Reliqua autem sermonum Joakim, & universa quae fecit, nonne haec scripta sunt in Libro sermonum dierum regum Juda? Et dormivit Joakim cum patribus suis: & regnavit Joakim filius ejus pro eo. Et ultra non addidit rex Aegypti, ut egrediretur de terra sua: tulerat enim rex Babylonis ad rivum Aegypti usque ad fluvium Euphratem, omnia quae fuerant regis Aegypti.

R. Dominus, qui eripuit me de ore leonibus, & de manu bestiae liberavit me, * Ipse me eripiet de manibus inimicorum meorum. **V.** Misit Deus misericordiam suam, & veritatem suam: animam meam eripuit de medio catulorum leonum. Ipse me. Gloria Patri. Ipse me.

FERIA SEXTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j.

Decem & octo annorum erat Joachin cum regnare cepisset, & tribus mensibus regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Nohesta filia Elanath de Jerusalem. Et fecit malum coram Domino, iuxta omnia quae fecerant patres ejus. In tempore illo ascenderunt servi Nabuchodonosor regis Babylonis in Jerusalem, & circumdata est urbs multationibus. Venitque Nabuchodonosor rex Babylonis ad civitatem cum servis suis ut oppugnarent eam.

R. Percussit Saül mille, & David decem millia: * Quia manus Domini erat cum illo: percussit Philisthaum, & abstulit opprobrium ex Israel. **V.**

Y. Nonne iste est David, de quo canebant in choro, dicentes: Saul percussit mille, & David decem milia? Quia manus.

Lectio ij.

Egressusque est Joáchin rex Juda ad Regem Babylonis, ipse & mater ejus, & servi ejus: & principes ejus, & cuncti ejus: & suscepit eum rex Babylonis anno octavo regni sui. Et protulit inde omnes thesauros domus Domini, & thesauros domus regie: & conclidit universa vasa aurea, quae fecerat Salomon rex Israël in templo Domini juxta verbum Domini. Et transtulit omnem Jerusalem, & universos principes, & omnes fortes exercitus, decem millia, in captivitatem: & omnem artificem & clusorem: nihilque relictum est, exceptis pauperibus populi terra.

R. Montes Gélboë, nec ros, nec pluvia veniant super vos: * Ubi ceciderunt fortes Israël. **Y.** Omnes montes, qui estis in circuitu ejus, visitet Dominus: a Gélboë autem transeat. Ubi ceciderunt.

Lectio iij.

Transtulit quoque Joáchin in Babylonem, & matrem regis, & uxores regis, & eunuchos ejus: & iudices terrae duxit in captivitatem de Jerusalem in Babylonem. Et omnes viros robustos, septem millia, & artifices, & clusores mille, & omnes viros fortes, & bellatores: duxitque eos rex Babylonis captivos in Babylonem. Et constituit Mathaniam patrum ejus pro eo: impositaque nomen ei Sedeciam.

R. Ego te tuli de domo patris tui dicit Dominus, & posui te pascere gregem populi mei: * Et fui tecum in omnibus ubicumque ambulasti, firmans regnum tuum in aeternum.

Y. Fleque tibi nomen grande, juxta nomen magnorum qui sunt in terra: & requiem dedi tibi ab omnibus

inimicistuis. Et fui. Glória Patri. Et. S A B B A T O.

De libro quarto Regum.

Lectio j. *Cap. 24. d. & 25.*

Vigesimum & primum annum aetatis habebat Sedecias cum regnare cœpisset, & undecim annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus erat Amital, filia Jeremiae de Lobna. Et fecit malum coram Domino, juxta omnia quae fecerat Joákim. Irascébatur enim Dominus contra Jerusalem & contra Judam, donec projiceret eos a facie sua: recessitque Sedecias a rege Babylonis. Factum est autem anno nono regni ejus, mense decimo, decima die mensis, venit Nabuchodonosor rex Babylonis, ipse & omnis exercitus ejus in Jerusalem, & circumdederunt eam: & extruxerunt in circuitu ejus munitiones. Et clausa est civitas atque vallata usque ad undecimum annum regis Sedeciae, nona die mensis: praevaluitque famem in civitate: nec erat panis populo terrae.

R. Peccavi super numerum arene maris, & multiplicata sunt peccata mea: & non sum dignus videre altitudinem caeli praeter multitudinem iniquitatis meae: quoniam irritavi iram tuam: * Et malum coram te feci. **Y.** Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, & delictum meum contra me est semper, quia tibi soli peccavi. Et malum.

Lectio ij.

Et interrupta est civitas: & omnes viri bellatores nocte fugerunt per viam portae, quae est inter duplicem murum ad hortum regis: (porro Chaldaei obsidebant in circuitu civitatem) fugit itaque Sedecias per viam, quae ducit ad campes tria solitudinis. Et persecutus est exercitus Chaldaeorum regem, comprehenditque eum in planitie Jericho:

S A B B A T O.

Ante Dominicam primam Augusti.

Ea autem dicitur j. Dominica mensis, quae est in Kalendis, vel proximo Kalendis illius mensis: ita ut si Kalendae fuerint secunda, tertia, & quarta Feria, tunc j. Dominica mensis, in qua liber Scripturae inchoandus ponitur, est ea, quae praecedit Kalendas. Sin autem v. & vj. Feria vel Sabbato, est ea quae sequitur. Et in Sabbato praecedenti ad Magnificat ponatur Antiphona illius historiae, ommissa alia, quae forte occurreret.

Historia vero, id est, Responsoria illius libri, si propter aliquod festum Duplex in Dominica occurrere non possit, primo die infra Hebdomadam, in quo contingit fieri Officium de Feria, ponatur Responsoria j. Nocturni Dominicae, ommissis aliis Responsoriis, si forte in illa Feria haberentur propria, servatis etiam aliis, quae in Rubrica de Responsoriis numero 7. praescripta sunt.

Ad Magnificat, Antiphona.

Sapientia aedificavit sibi domum, excidit columnas septem, subdidit sibi gentes, superborum & sublimium colla propria virtute calcavit.

Oratio, quae contingit in ordine aliarum Dominicarum, ut infra.

D O M I N I C A I.

Augusti.

Ponuntur libri Salomonis, & legitur de eis usque ad Dominicam primam Septembris.

In primo Nocturno.

Incipit Parábola Salomonis.

Lectio j. *Cap. 1.*

Parábola Salomonis, filii Dationem, quam servus tuus orat coram te hodie: ut sint oculi tui aperti, & aures tuae intentae. * Super domum istam die ac nocte. **Y.** Respice Domine de sanctuario tuo, & de excelsu caelorum habitaculo. Super domum. Glória Patri. Super.

cho: & omnes bellatores, qui erant cum eo, dispersi sunt, & reliquerunt eum. Apprehensum ergo regem duxerunt ad regem Babylonis in Réblatha: qui locutus est cum eo iudiciorum. Filios autem Sedeciae occidit coram eo, & oculos ejus effudit, vinxitque eum catenis, & adduxit in Babylonem.

R. Exaudisti Domine orationem servi tui, ut aedificarem templum nomini tuo: * Benedic, & sanctifica domum istam in sempiternum, Deus Israël. **Y.** Domine, qui custodis pactum cum servis tuis, qui ambulat coram te in toto corde suo. Benedic.

Lectio iij.

Mense quinto, septima die mensis, ipse est annus nonus decimum regis Babylonis: venit Nabuzardan princeps exercitus, servus regis Babylonis, in Jerusalem. Et succendit domum Domini, & domum regis, & domos Jerusalem, omnemque domum combussit igni. Et muros Jerusalem in circuitu destruxit omnis exercitus Chaldaeorum, qui erat cum principe militum. Reliquam autem populi partem, quae remanserat in civitate, & perfugas, qui transfugerant ad regem Babylonis, & reliquam vulgus transtulit Nabuzardan princeps militiae. Et de pauperibus terrae reliquit vinitores & agricolas. Columnas autem aereas, quae erant in templo Domini, & bases, & mare aereum, quod erat in domo Domini, confregerunt Chaldaei, & transtulerunt eas omne in Babylonem.

R. Audi Domine hymnum, & orationem, quam servus tuus orat coram te hodie: ut sint oculi tui aperti, & aures tuae intentae. * Super domum istam die ac nocte. **Y.** Respice Domine de sanctuario tuo, & de excelsu caelorum habitaculo. Super domum. Glória Patri. Super.

Part. Estiva.

sapiens, sapientior erit: & intelligens, gubernacula possidebit. Animadverteret parabolas, & interpretationem, verba sapientium, & ænigmata eorum.

R. In principio Deus antequam terram faceret, priusquam abyssos constitueret, priusquam produceret fontes aquarum: * Antequam montes collocarentur, ante omnes colles generavit me Dominus. **V.** Quando præparabat cælos, aëtheram, cum eo cuncta componens. Antequam.

Lectio ij.

Timor Domini principium sapientiæ. Sapientiam, atque doctrinam stulti despiciunt. Audi, fili mi, disciplinam patris tui, & ne dimittas legem matris tuæ: ut addatur gratia capiti tuo, & torques collo tuo. Fili mi, si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis. Si dixerint: Veni nobiscum, insidetur sanguini, abscondamus tendiculas contra insontem frustra: deglutiamus eum sicut infernus viventem, & integrum quasi descendentem in lacum. Omnem pretiosam substantiam reperiemus, implebimus domos nostras spoliis. Sortem mitte nobiscum: marsupium unum sit omnium nostrum.

R. Gyrum cæli circui soli, & in fluctibus maris ambulavi, in omni gente & in omni populo primatum tenui: * Superborum & sublimium colla propria virtute calcavi. **V.** Ego in altissimis habito, & thronus meus in columna nubis. Superborum.

Lectio iij.

Fili mi, ne ambules cum eis, prohibe pedem tuum à semitis eorum. Pedes enim illorum ad malum currunt, & festinant ut effundant sanguinem. Frustrâ autem jacitur rete ante oculos pennatorum. Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, & moluntur fraudes con-

tra animas suas. Sic semitæ omni avari, animas possidentium rapiunt. **R.** Emitte Domine sapientiam de sede magnitudinis tuæ, ut mecum sit, & mecum laboret: * Ut sciam quid acceptum sit coram te omni tempore. **V.** Da mihi Domine sedium tuarum assistricem sapientiam. Ut sciam. Glória Patri. Ut sciam.

In secundo Nocturno.

Ex Tractatu Sancti Ambrósii Episcopi in Psalmum centésimum décimum octavum.

Lectio iv.

Serm. 5. vers. 6.

Initium esse sapientiæ timorem Domini, dicit Propheta. Quid est autem initium sapientiæ, nisi sæculo renuntiare? Quia sapere secularia, stultitia est. Denique sapientiam huius mundi, stultitiam esse apud Deum, Apostolus dicit. Sed & ipse timor Domini, nisi secundum scientiam sit, nihil prodest, immò obest plurimum. Si quidem Judæi habent zelum Dei: sed quia non habent secundum scientiam, in ipso zelo & timore majorem contrahunt divinitatis offensam. Quod circumcidunt infântulos suos, quod sabbata custodiunt, timorem Dei habent: sed quia nesciunt legem spiritalem esse, circumcidunt corpus, non cor suum.

R. Da mihi Domine sedium tuarum assistricem sapientiam, & noli me reprobare à pueris tuis: * Quoniam servus tuus sum ego, & filius ancillæ tuæ. **V.** Mitte illam de sede magnitudinis tuæ, ut mecum sit, & mecum laboret. Quoniam servus.

Lectio v.

Et quid de Judæis dico? Sunt etiam in nobis qui habent timorem Dei, sed non secundum scientiam, statuentes duriora præcepta, quæ non possit humana conditio sustinere. Timor in eo est, quia videntur sibi consilere disciplinæ, opus virtutis exigere: sed insidia in

eo

eo est, quia non compatiuntur naturæ, non estimant possibilitatem. Non sit ergo irrationabilis timor. Etenim vera sapientia à timore Dei incipit: nec est sapientia spiritalis sine timore Dei: ita timor sine sapientia esse non debet.

R. Initium sapientiæ timor Domini: * Intellectus bonus omnibus faciendus eum: laudatio ejus manet in sæculum sæculi. **V.** Dilectio illius custodia legum est: quia omnis sapientia timor Domini. Intellectus.

Lectio vj.

Basis quedam verbi est timor sanctus. Sicut enim simulacrum aliquod in basi statuitur, & tunc majorem habet gratiam, cum in basi statua fuerit collocata, standique accipit firmitatem: ita verbum Dei in timore sancto melius statuitur, fortius radicatur in pectore timentis Dominum: ne labatur verbum de corde viri, ne veniant volucres, & auferant illud de incuriosi & dissimulantis affectu.

R. Verbum iniquum & dolosum longè fac à me Domine: * Divitias & paupertatem ne dederis mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria. **V.** Duo rogavi te, ne deneques mihi antequam moriar. Divitias. Glória Patri. Divitias.

R. vij. Domine pater & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitatu maligno: extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi, & desiderium malignum avertè à me Domine: aufer à me concupiscentiam. * Et animo irreverenti & infrunto ne tradas me Domine. **V.** Ne derelinquas me Domine, ne accrescant ignorantia meæ, nec multiplicentur delicta mea. Et animo.

R. vij. Duo Sèraphim clamabant alter ad alterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth: * Plena est omnis terra gloriâ ejus.

V. Tres sunt qui testimonium dant in cælo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: & hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Pater est.

Responsoria hujus Dominicæ dicuntur in aliis Dominicis usque ad Dominicam primam Septembris.

Infra Hebdomadam, quando Responsoria sumuntur ex tertio Nocturno Dominicæ, Feria quarta & Sabbato post ij. & iij. Lectionem ponitur ij. & iij. **R.** Feria ij. sequentia.

FERIA SECUNDA.

De Parabolis Salomónis.

Lectio j.

Cap. 3.

Fili mi, ne obliviscaris legis meæ, & præcepta mea cor tuum custodiat. Longitudinem enim dierum, & annos vitæ, & pacem apponent tibi. Misericordia, & veritas te non deserant, circumdæas gutturi tuo, & describe in tabulis cordis tui & invenies gratiam, & disciplinam bonam coram Deo & hominibus. Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, & ne initaris prudentiæ tuæ. In omnibus viis tuis cogita illum, & ipse diriget gressus tuos.

R. Ne derelinquas me Domine pater & dominator vitæ meæ, ut non corruam in conspectu adversariorum meorum: * Ne gaudeat de me inimicus meus. **V.** Apprehende arma & scutum, & exurge in adjutorium mihi. Ne gaudeat.

Lectio ij.

Ne sis sapiens apud te metipsum: time Deum, & recede à malo: sanitas quippe erit umbilico tuo, & irrigatio ossium tuorum. Honora Dominum de tua substantia, & de primitiis omnium frugum tuarum da ei: & implebuntur hórrea tua saturitate, & vino torcularia tua redundabunt.

R. Magna enim sunt judicia tua Domine, & inenarrabilia verba tua. Magnificasti populum tuum:

P 2

&

& honorasti. *V.* Transtulisti illos per Mare rubrum, & transvestisti eos per aquam nimiam. Magnificasti.

Lectio ij.

Disciplinam Domini, filii mi, ne abicias: nec delicias cum ab eo corripis: quem enim diligit Dominus, corripit: & quasi pater in filio complaceat sibi. Beatus homo, qui invenit sapientiam, & qui affluit prudentia: melior est acquisitio ejus negotiacione argenti, & auri primi & purissimi fructus ejus pretiosior est cunctis opibus: & omnia que desiderantur, huic non valent comparari.

R. Que sunt in corde hominum, oculi tui vident Domine, & in libro tuo omnia scribentur: * Homo videt in facie, Deus autem in corde. *V.* Omnia enim corda scrutatur, & universas mentium cogitationes intelligit. Homo videt. Gloria Patri. Homo videt.

Responsoria propria hujus secundae & tertiae Feriae repetuntur in omnibus ij. & iij. Feriis usque ad Dominicam primam Septembris.

FERIA TERTIA.

De Parabolis Salomonis.

Lectio j. Cap. 5.

Fili mi, attende ad sapientiam meam, & prudentiam meam inclina aurem tuam, ut custodias cogitationes, & disciplinam labia tua conservent. Ne attendas fallacia mulieris. Favus enim distillans labia meretricis, & nitidus oteo guttur ejus. Novissima autem illius amara quasi absinthium, & acuta quasi gladius biceps. Pedes ejus descendunt in mortem, & ad inferos gressus illius penetrant. Per semitam vite non ambulat, vagi sunt gressus ejus, & investigabiles.

R. Prebe fili cor mihi, & oculi tui vias meas custodiant: * Ut addatur gratia capiti tuo. *V.* Attende filii mi

sapientiam meam, & ad eloquium meum inclina aurem tuam. *Ut.*

Lectio ij.

Nunc ergo filii mi aude me, & ne recedas a verbis oris mei. Longe fac ab ea viam tuam, & ne appropinques foribus domus ejus. Ne des alienis honorem tuum, & annos tuos crudeli: ne forte implerentur extranei viribus tuis, & labores tui sint in domo aliena, & gemas in novissimis, quando consumpseris carnes tuas, & corpus tuum, & dicas: Cur detestatus sum disciplinam, & increpationibus non acquievit cor meum, nec audivi vocem docentium me, & magistris non inclinavi aurem meam?

R. Initium sapientiae timor Domini: * Intellectus bonus omnibus facientibus eum: laudatio ejus manet in saeculum saeculi. *V.* Dillectio illius custodia legum est: quia omnis sapientia timor Domini. Intellectus.

Lectio iij.

Quare seduceris filii mi ab aliena, & foveris in sinu alterius? Respicit Dominus vias hominis, & omnes gressus ejus considerat. Iniquitates suae capiunt impium, & finibus peccatorum suorum constringitur. Ipse morietur, quia non habuit disciplinam, & in multitudine stultitiae suae decipletur.

R. Verbum iniquum & dolosum longe fac a me Domine: * Divitias & paupertatem ne dederis mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria. *V.* Duo rogavi te, ne deneges mihi antequam moriar. Divitias. Gloria Patri. Divitias.

FERIA QUARTA.

De Parabolis Salomonis.

Lectio j. Cap. 8.

Numquid non sapientia clamor tuus, & prudentia dat vocem suam? In summis, excelsumque verticibus supra viam, in mediis semitis stans, juxta portas civitatis

in

in ipsis foribus loquitur, dicens: O viri, ad vos clamato, & vox mea ad filios hominum. Intellegite parvuli astutiam, & insipientes animadvertite. Audite, quoniam de rebus magnis locutura sum: & aperientur labia mea, ut recta praedicent.

R. Domine pater & Deus vitae meae, ne derelinquas me in cogitatu maligno: extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi, & desiderium malignum averte a me Domine: aufer a me concupiscentiam, & Et animo irreverenti & infrunito ne tradas me Domine. *V.* Ne derelinquas me Domine, ne accrescant ignorantiae meae, nec multiplicentur delicta mea. Et animo.

Lectio ij.

Veritatem meditabitur guttur meum, & labia mea detestabuntur impium. Justi sunt omnes sermones mei, non est in eis pravum quid, neque perversum. Recti sunt intelligentibus, & aequi inventientibus scientiam. Accipite disciplinam meam, & non pecuniam: doctrinam magis, quam aurum eligite. Melior est enim sapientia cunctis pretiosis: & omne desiderabile ei non potest comparari.

R. Magna enim sunt judicia tua Domine, & inenarrabilia verba tua: * Magnificasti populum tuum, & honorasti. *V.* Transtulisti illos per Mare rubrum, & transvestisti eos per aquam nimiam. Magnificasti.

Lectio iij.

Ego sapientia habito in consilio, & eruditus intersum cogitationibus. Timor Domini odit malum: arrogantiam, & superbiam, & viam pravam, & os bilingue detestor. Meum est consilium, & aequitas, mea est prudentia, mea est fortitudo. Per me reges regnant, & legum conditores justa decernunt: Per me principes imperant, & po-

tes decernunt justitiam. Ego diligentes me diligo: & qui mane vigilat ad me, inveniet me.

R. Quae sunt in corde hominum, oculi tui vident Domine, & in libro tuo omnia scribentur: Homo videt in facie, Deus autem in corde. *V.* Omnia enim corda scrutatur, & universas mentium cogitationes intelligit. Homo. Gloria Patri. Homo. FERIA QUINTA. De Parabolis Salomonis.

Lectio j. Cap. 10.

Filius sapiens laetificat patrem: filius vero stultus maeritia est matri suae. Nil proderunt thesauri impietatis: justitia vero liberabit a morte. Non affliget Dominus fame animam justam, & insidias impiorum subvertet. Egestatem operata est manus remissa: manum autem fortium divitias parat. Qui nititur mendaciis, hic pascit ventos: idem autem ipse sequitur aves volantes. Qui congregat in messe, filius sapiens est: qui autem sterit aestate, filius confusions.

R. In principio Deus antequam terram faceret, priusquam abyssos constitueret, priusquam produceret fontes aquarum: * Antequam montes collocarentur, ante omnes colles generavit me Dominus. *V.* Quando preparabat caelos, aedam, cum eo cuncta componens. Antequam.

Lectio ij.

Benedictio Domini super caput justi: os autem impiorum operit iniquitas. Memoria justum laudibus: & nomen impiorum putrescet. Sapiens corde praecpta suscipit: stultus caeditur labiis. Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter: qui autem depravat vias suas, manifestus erit. Qui annuit otioso, dabit dolorem: & stultus labiis verberabitur. *R.* Gyrum caeli circumvi sola, & in fluctibus maris ambulavi, in omni

gente & in omni pópulo primátum tenui: * Superbórum & sublimium colla própria virtúte calcavi. *Y.* Ego in altissimis hábito, & thronus meus in columna nubis. Superbórum.

Lectio iij.

Vena vitæ, os iusti: & os impiórum óperit iniquitatem. Odium sciscitat rixas: & univérsa delicta óperit charitas. In lábiis sapiéntis invenitur sapiéntia: & virga in dorso ejus qui indiget corde. Sapiéntes abscondunt sciéntiam: os autem stulti confusióni próximum est. Substantia divitis, urbs fortitudinis ejus: pavor pauperum, egéstas eórum. Opus iusti ad vitam: fructus autem impii ad peccátum.

R. Emitte Dómine sapiéntiam de sede magnitudinis tuæ, ut mecum sit, & mecum labóret. * Ut sciam quid accéptum sit coram te omni témpore. *Y.* Da mihi Dómine sédium tuárum assístricem sapiéntiam. Ut sciam. Glória Patri. Ut sciam.

F E R I A S E X T A.
De Parábolis Salomónis.

Lectio j.

Cap. 14.

Sapiens muller ædificat domum suam: insapiens extractam quoque manibus destruet. Ambulans recto itinere, & timens Deum, despicietur ab eo, qui infami graditur via. In ore stulti virga superbia: lábia autem sapiéntium custodiunt eos. Ubi non sunt boves, præsepæ vacuum est: ubi autem plurimæ ségetes, ibi manifesta est fortitudo bovis. Testis fidélis non mentitur, profert autem mendacium dolosus testis.

R. Da mihi Dómine sédium tuárum assístricem sapiéntiam, & noli me reprobare à pueris tuis: * Quóniam servus tuus suum ego, & filius ancillæ tuæ. *Y.* Mitte illam de sede magnitudinis tuæ, ut mecum sit, & mecum laboret. Quóniam servus.

Lectio ij.

Quarit derisor sapiéntiam, & non invenit: doctrina prudentium fácilis. Vade contra virum stultum, & nescit lábia prudentiæ. Sapiéntia cáldidi est intelligere viam suam: & imprudentia stultórum errans. Stultus illúdet peccátum, & inter justos morábitur grátia. Cor quod novit amaritudinem anime suæ, in gáudio ejus non miscébitur extraneus. Domus impiórum delébitur: tabernacula veró justórum geminábunt.

R. Initium sapiéntiæ timor Dómini: * Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: laudatio ejus manet in sæculum sæculi. *Y.* Diléctio illius custódia legum est: quia omnis sapiéntia timor Dómini. Intelléctus bonus ómnibus.

Lectio iij.

Est via, quæ vidétur hómini justa: novissima autem ejus dedúcent ad mortem. Risus dolore miscébitur, & extrémæ gáudii luctus óccupat. Viis suis replébitur stultus, & super eum erit vir bonus. Innocens credit omni verbo: astútus considerat gressus suos. Filio doloso nihil erit boni: servo autem sapiénti próperi erunt actus, & dirigétur via ejus. Sapiens timet, & declinat à malo: stultus tránsit, & confidit.

R. Verbum iniquum & dolosum longè fac à me Dómine: * Divitias & paupertatem ne dederis mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria. *Y.* Duo rogavi te, ne déneges mihi antequam móriar. Divitias, Glória Patri. Divitias.

S A B B A T O.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j.

Cap. 16.

Hominis est animam præparare: & Domini gubernare linguam. Omnes viæ hóminis patent óculis ejus: spirituum pontife-

rã-

rátor est Dóminus. Revela Dómino ópera tua, & dirigéntur cogitátiones tuæ. Univérsa propter semetipsum operátus est Dóminus: impium quoque ad diem malum. Abominátio Dómini est omnis arrogans: étiam si manus ad manum fuerit, non est innocens.

R. Dómine pater & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitatu maligno: extolléntiam oculórum meórum ne dederis mihi, & desiderium malignum avérte à me Dómine: aufer à me concupiscéntiam, * Et ánimo irreverénti & infrunito ne tradas me Dómine. *Y.* Ne derelinquas me Dómine, ne accréscent ignorantiæ meæ, nec multiplicéntur delicta mea. Et animo.

Lectio ij.

Initium viæ bonæ, facere justitiam: accépta est autem apud Deum magis, quam immolare hostias. Misericórdia & veritate redimitur iniquitas: & in timóre Dómini declinátur à malo. Cùm placuerint Dómino viæ hóminis, inimicos quoque ejus convertet ad pacem. Melius est parum cum justitia, quam multi fructus cum iniquitate. Cor hóminis dispónit viam suam: sed Dómini est dirigere gressus ejus.

R. Magna enim sunt júdicia tua Dómine, & inenarrabilia verba tua: * Magnificásti pópulum tuum, & honorásti. *Y.* Transtulisti illos per Mare rubrum, & transvestisti eos per aquam níam. Magnificásti.

Lectio iij.

Divinatio in lábiis regis, in júdicio non errábit os ejus. Pondus & statéra júdicia Dómini sunt: & ópera ejus omnes lápidés sæculi. Abominábiles regi qui agunt impiè: quóniam justitiá firmátur sólium. Volúntas regum lábia justa: qui recta lóquitur, diligétur. Indignéatio regis, nuntii mortis, &

vir sapiens placábit eam. In hilaritate vultus regis, vita: & cleméntia ejus quasi imber serótinus.

R. Quæ sunt in corde hóminum, óculi tui vident Dómine, & in libro tuo ómnia scríbentur: * Homo videt in fácie, Deus autem in corde. *Y.* Omnia enim corda scrutátur, & univérsas mentium cogitátiones intélligit. Homo. Glória Patri. Homo.

Ad Magnificat, Antiphona. Ego in altissimis hábito, & thronus meus in columna nubis.

DOMINICA II.

Augusti.

In primo Nocturno.

Incipit liber Ecclesiastes.

Lectio j.

Cap. 1.

Verba Ecclesiastæ, filii David, regis Jerusalem. Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes: vanitas vanitatum, & ómnia vanitas. Quid habet ámplius homo de univérso labóre suo, quo labórat sub sole? Generátio præterit, & generátio advenit: terra autem in ætérnum stat. Oritur sol, & occidit, & ad locum suum revertitur: ibique renáscens, gyrat per Meridie, & flectitur ad Aquilonem: lustrans univérsa in circúitu pergit spíritus, & in circulos suos revertitur. Omnia flúmina intrant in mare, & mare non redúndat: ad locum, undè exéunt flúmina, revertúntur ut iterum fluant.

R. In principio Deus antequam terram faceret, priusquam abyssos constitueret, priusquam produceret fontes aquarum: * Antequam montes collocaréntur, ante omnes colles generávit me Dóminus. *Y.* Quando præparábat cœlos, áderam, cum eo cuncta componens. Antequam.

Lectio ij.

Cunctæ res difficiles: non potest eas homo explicare sermone. Non saturatur óculus visu, nec au-

P 4

ris

ris auditu implētur. Quid est quod fuit? ipsum quod futurum est. Quid est quod factum est? ipsum quod faciendū est. Nihil sub sole novum, nec valet quisquam dicere: Ecce hoc recens est: jam enim præcessit in sæculis, quæ fuerunt ante nos. Non est priorum memoria: sed nec eorum quidem, quæ postea futura sunt, erit recordatio apud eos, qui futuri sunt in novissimo.

R. Gyrum cœli circuiui sola, & in fluctibus maris ambulavi, in omni gente & in omni populo primatum tenui: **S.** Superborum & sublimium colla propria virtute calcavi. **V.** Ego in altissimis habito, & thronus meus in columina nubis. Superborum.

Lectio iij.

EGO Ecclesiastes fil rex Israël in Jerusalem, & proposui in animo meo quærere & investigare sapienter de omnibus, quæ fiunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit Deus filiis hominum, ut occuparentur in ea. Vidi cuncta, quæ fiunt sub sole, & ecce universa vanitas, & afflictio spiritus. Perversi difficile corriguntur, & stultorum infinitus est numerus. Locutus sum in corde meo, dicens: Ecce magnus effectus sum, & præcessi omnes sapientiã, qui fuerunt ante me in Jerusalem: & mens mea contemplata est multa sapienter, & didici. Deditque cor meum ut scirem prudentiam, atque doctrinam, errorisque & stultitiam.

R. Emitte Dómine sapientiam de sede magnitudinis tuæ, ut mecum sit, & mecum laboret: **V.** Ut sciam quid acceptum sit coram te omni tempore. **V.** Da mihi Dómine sédium tuarum assistricem sapientiam. Ut sciam. Gloria Patri, U: sciam.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Joánnis Chrysostomi. *Serm. contra concubinar. in fine t. 5.*

Lectio iv.

SALOMON cum secularium rerum concupiscentia teneretur, magnas eas & admirandas putabat, multumque in eis laboris & sollicitudinis insumebat, magnificas edificando domos, copiosum coacervando aurum, congregando cantorum choros, varia genera ministrorum mensæ & popinæ, quærendo animæ suæ voluptatem ab hortorum & corporum formosorum gratia, & omnem, ut ita dicam, oblectationis & refrigerii viam sectando.

R. Da mihi Dómine sédium tuarum assistricem sapientiam, & noli me reprobare à piæris tuis: **S.** Quoniam servus tuus sum ego, & filius ancillæ tuæ. **V.** Mitte illam de sede magnitudinis tuæ, ut mecum sit, & mecum laboret. Quoniam servus.

Lectio v.

AT ubi inde ad se reversus, & quasi ex umbrósa quadam abyso ad lumen veræ sapientiæ respicere vult, tunc sublimem illam, & cœlis dignam emisit vocem: Vanitas vanitatum, dicens, & omnia vanitas. Vale & vos, & hac sublimiorem, si volueritis, efferetis sententiam de intempestiva hac voluptate, si aliquantisper à mala consuetudine vos sequestraveritis.

R. Initium sapientiæ timor Dómini: **S.** Intellectus bonus omnibus facientibus eum: laudatio ejus manet in sæculum sæculi. **V.** Dilctio illius custodiã legum est: quia omnis sapientiã timor Dómini. Intellectus.

Lectio vj.

QUAMVIS autem à Salomone sæculis superioriibus non tam multa sapientiæ exigebatur diligentia: neque enim delicias lex verus prohibebat, neque aliis frui servavimus

cuis dicebat vanum: ipsam enim sic se habentibus rebus, in ipsa contenti licébit, quam viles, & vanitati obnoxia res sint. Nos verò ad majorem vocati vitam, & ad excellentius fastigium ascendimus, & in majoribus exercemur palestris: & quid aliud, quam quòd, sicut supernæ virtutes intellectuales, & incorporeæ illæ, vitam instituire jubemur?

R. Verbum iniquum & dolosum longè fac à me Dómine: **S.** Divitias & paupertatem ne dederis mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria. **V.** Duo rogavi te, ne deneques mihi antequam moriar. Divitias. Gloria Patri, Divitias.

R. Dómine Pater & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitatu maligno: extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi, & desiderium malignum averte à me Dómine: aufer à me concupiscentiam. **S.** Et animo irreverenti & infructivo ne tradas me Dómine. **V.** Ne derelinquas me Dómine, ne accrescant ignorantie meæ, nec multiplicentur delicta mea. Et animo.

R. Duo Sèraphim clamabant alter ad alterum: **S.** Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sabaoth: **V.** Plena est omnis terra gloria ejus. **S.** Tres sunt qui testimoniū dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: & hi tres unum sunt. Sanctus. Gloria Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio j.

Cap. 2.

DIXI ego in corde meo: Vadam, & affluam deliciis, & fruar bonis. Et vidi quòd hoc quocumque esset vanitas. Risum reputavi errorem: & gaudio dixi: Quid frustra deciperis? Cogitavi in corde meo abstrahere à vino carnem meam, ut animum meum transferrem ad sapientiam, devitare

que stultitiam, donec vidèrem quid esset utile filiis hominum: quo facto opus est sub sole numero dierum vite suæ. Magnificavi opera mea, & edificavi mihi domos, & plantavi vineas.

R. Ne derelinquas me Dómine pater, & dominator vitæ meæ, ut non corruam in conspectu adversariorum meorum: **S.** Ne gaudeat de me inimicus meus. **V.** Spectare arma & scutum, & eurge in adiutorium mihi. Ne gaudeat.

Lectio ij.

POSSEDI servos & ancillas, multa tamen familia habui: arma tamen quoque, & magnos ovium greges ultra omnes qui fuerunt ante me in Jerusalem: coacervavi mihi argentum, & aurum, & substantias regum, ac provinciarum: feci mihi cantores, & cantatrices, & delicias filiorum hominum, scyphos, & urceos in ministerio ad vina fundenda: & supergressus sum ópibus omnes, qui ante me fuerunt in Jerusalem: sapientia quoque perseveravi mecum. **R.** Magna enim sunt iudicia tua Dómine, & inenarrabilia verba tua: **S.** Magnificasti populum tuum, & honorasti. **V.** Transtulisti illos per Mare rubrum, & transvestisti eos per aquam nimiam. Magnificasti.

Lectio iij.

ET omnia, quæ desideraverunt oculi mei, non negavi eis: nec prohibui cor meum quin omni voluptate frueretur, & oblectaret se in his, quæ præparaveram: & hanc ratum sum partem meam, si iteret labore meo. Quàmque me convertissem ad universa opera, quæ fecerant manus meæ, & ad labores, in quibus frustra sudaveram, vidi in omnibus vanitatem, & afflictionem animi, & nihil permanere sub sole.

R. Quæ sunt in corde hominum, oculi tui vident Dómine, & in libro

tuo omnia scribentur: * Homo videt in facie, Deus autem in corde. **V.** Omnia enim corda scrutatur, & universas mentium cogitationes intelligit. Homo videt. Glória Patri. Homo videt.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiáste.

Lectio j.

Cap. 3.

Omnia tempus habent, & suis spatíis transeunt universa sub cælo. Tempus nascendi, & tempus moriendi. Tempus plantandi, & tempus evellendi quod plantatum est. Tempus occidendi, & tempus sanandi. Tempus destruendi, & tempus ædificandi. Tempus fendi, & tempus ridendi. Tempus plangendi, & tempus saltandi. Tempus spargendi lapides, & tempus colligendi. Tempus amplexandi, & tempus longè fieri ab amplexibus. Tempus acquirendi, & tempus perdendi. Tempus custodiendi, & tempus abijciendi. Tempus sciendendi, & tempus consuendi. Tempus tacendi, & tempus loquendi. Tempus dilectionis, & tempus odii. Tempus belli, & tempus pacis.

R. Præbe fili cor mihi, & oculi tui vias meas custodiant: * Ut addatur grátia capítui tuo. Attende fili mi sapientiam meam, & ad eloquium meum inclina aurem tuam. Ut.

Lectio ij.

Quid habet amplius homo de labore suo? Vidi afflictionem, quam dedit Deus filiis hominum, ut distendatur in ea. Cuncta fecit bona in tempore suo, & mundum tradidit disputationi eorum, ut non inveniat homo opus, quod operatus est Deus ab initio usque ad finem. Et cognovi quod non esset melius nisi letari, & facere bene in vita sua. Omnis enim homo, qui comedit & bibit, & videt bonum de labore suo, hoc donum Dei est.

R. Initium sapientiae timor Domini: * Intellectus bonus omnibus facientibus eum: laudatio eius manet in saeculum saeculi. **V.** Dilctio illius custodia legum est, quia omnis sapientia timor Domini. Intellectus.

Lectio iij.

Didici quod omnia opera, quae fecit Deus, perseverent in perpetuum: non possumus eis quidquam addere, nec auferre, quod fecit Deus ut timeatur. Quod factum est, ipsum permanet: quae futura sunt, iam fuerunt: & Deus instaurat quod abiit. Vidi sub sole in loco iudicii impietatem, & in loco iustitiae iniquitatem. Et dixi in corde meo: Justum & impium iudicabit Deus, & tempus omnis rei tunc erit.

R. Verbum iniquum & dolosum longè fac à me Domine: * Divitias & paupertatem ne dederis mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria. **V.** Duo rogavite, ne deneges mihi antequam moriar. Divitias. Glória Patri. Divitias.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiáste.

Lectio j.

Cap. 4.

Verum me ad alia, & vidi calumnias quae sub sole geruntur, & lacrymas innocentium, & neminem consolatorem: nec posse resistere eorum violentiae, cunctorum auxilio destitutos. Et laudavi magis mortuos, quam viventes: & feliciorum utroque iudicavi, qui necdum natus est, nec vidit mala quae sub sole fiunt. Rursum contempsum sum omnes labores hominum, & industrias animadverti patere invidia proximi: & in hoc ergo vanitas, & cura superflua est.

R. Domine pater & Deus vita meae, ne derelinquas me in cogitatu maligno: extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi, & desiderium malignum avertere à me Domine.

mine: aufer à me concupiscentiam. * Et animo irreverenti & infrunito ne tradas me Domine. **V.** Ne derelinquas me Domine, ne accrescant ignorantiae meae, nec multiplicentur delicta mea. Et animo.

Lectio ij.

Stultus complicat manus suas, & comedit carnes suas, dicens: Melior est pugillus cum roque, quam plena utraque manus cum labore & afflictione animi. Considerans reperi & aliam vanitatem sub sole: unus est, & secundum non habet, non filium, non fratrem, & tamen laborare non cessat, nec satiantur oculi eius divitiis: nec recogitat, dicens: Cui laboro, & fraudo animam meam bonis? in hoc quoque vanitas est, & afflictio pessima.

R. Magna enim sunt iudicia tua Domine, & inenarrabilia verba tua: * Magnificasti populum tuum, & honorasti. **V.** Transtulisti illos per Mare rubrum, & transvestisti eos per aquam nimiam. Magnificasti.

Lectio iij.

Melius est ergo duos esse simul, quam unum: habent enim emolumentum societatis suae: si unus ceciderit, ab altero fulcietur. Vae soli: quia cum ceciderit, non habet sublevantem se. Et si dormierint duo, fovebuntur mutuo: unus quomodo calescit? Et si quispiam praevulerit contra unum, duo resistunt ei: funiculus triplex difficilè rumpitur. Melior est puer pauper & sapiens, regere sene & stulto, qui nescit praevidere in posterum.

R. Quae sunt in corde hominum, oculi tui vident Domine, & in libro tuo omnia scribentur: * Homo videt in facie, Deus autem in corde. **V.** Omnia enim corda scrutatur, & universas mentium cogitationes intelligit. Homo videt. Glória Patri. Homo videt.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiáste.

Lectio j.

Cap. 5.

Ne temere quid loquaris, neque cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram Deo. Deus enim in caelo, & tu super terram: idcirco sint pauci sermones tui. Multas curas sequuntur somnia, & in multis sermionibus invenitur stultitia. Si quid vovisti Deo, ne moreris reddere: displicet enim ei infidelis & stulta promissio. Sed quodcumque voveris, redde: multo melius est non vovère, quam post votum promissa non reddere.

R. In principio Deus antequam terram faceret, priusquam abyssos constitueret, priusquam produceret fontes aquarum: * Antequam montes collocarentur, ante omnes colles generavit me Dominus. **V.** Quando praeparabat caelos, aedificans, cum eo cuncta componens. Antequam montes.

Lectio ij.

Ne dederis os tuum ut peccare facias carnem tuam: neque dicas coram angelo: Non est providentia: ne forte iratus Deus contra sermones tuos, dissipet cuncta opera manuum tuarum. Ubi multa sunt somnia, plurimae sunt vanitates, & sermones innumeri: tu verò Deum time. Si videris calumnias egenorum, & violenta iudicia, & subverti iustitiam in provincia, non mireris super hoc negotio: quia excelsior excelsior est altus, & super hos quoque eminentiores sunt alii, & insuper universae terrae rex imperat servienti.

R. Gyrum caeli circumivi sola, & in fluctibus maris ambulavi, in omni gente & in omni populo primatum tenui: * Superborum & sublimium colla propria virtute calcavi. **V.** Ego in altissimis habito, & thro-

thronus meus in columna nubis. Superbörum.

Lectio iij.

A Varus non implebitur pecuniä: & qui amat divitias, fructum non capiet ex eis: & hoc ergo vanitas. Ubi multæ sunt opes, multi & qui comedunt eas. Et quid prodest possessöri, nisi quod cernit divitias oculis suis? Dulcis est somnus operanti, sive parüm, sive multüm comedat: saturitas autem divitis non sinit eum dormire. Est & alia infirmitas pessima, quam vidi sub sole: divitiæ conservatæ in malum dömini sui. Pereunt enim in afflictione pessima: generavit filium, qui in summa egestate erit.

Emitte Dömine sapiëntiam de sede magnitudinis tuæ, ut mecum sit, & mecum laboret: * Ut sciam quid acceptum sit coram te omni tempore. * Da mihi Dömine sedium tuarum assisticem sapiëntiam. Ut sciam. Glöria Patri. Ut sciam.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio ij. Cap. 6.

Est & aliud malum, quod vidi sub sole, & quidem frequens apud hömnes: Vir cui dedit Deus divitias, & substantiam, & honorem, & nihil deest animæ suæ ex omnibus, quæ desiderat: nec tribuit ei potestatem Deus ut comedat ex eo, sed homo extraneus vorabit illud. Hoc vanitas, & miseria magna est. **Q** Da mihi Dömine sedium tuarum assisticem sapiëntiam, & noli me reprobare a pueris tuis: * Quöniam servus tuus sum ego, & filius ancillæ tuæ. * Mitte illam de sede magnitudinis tuæ, ut mecum sit, & mecum laboret. Quöniam.

Lectio ij.

Si generit quisplam centum liberos, & vixerit multos annos, & plures dies ætatis habuerit, & anima

illius non utatur bonis substantiæ suæ, sepulturæque careat: de hoc ego pronütio quöd melior illo sit abortivus. Frusträ enim venit, & pergit ad tenebras, & oblivione delebitur nomen ejus. Non vidit solem, neque cognövit distantiam boni & mali: etiam si duobus millibus annis vixerit, & non fuerit perfructus bonis.

Initium sapiëntiæ timor Dömini: Intellectus bonus omnibus faciëntibus eum: laudatio ejus manet in sæculum sæculi. * Dilictio illius custodia legum est: quia omnis sapiëntia timor Dömini. Intellectus.

Lectio iij.

Nonne ad unum locum properant omnia? Omnis labor höminis in ore ejus: sed anima ejus non implebitur. Quid habet amplius sapiens a stulto? & quid pauper, nisi ut pergat illuc, ubi est vita? Melius est videre quöd cupias, quam desiderare quöd nescias. Sed & hoc vanitas est, & præsumptio spiritus. **V**erbum iniquum & dolösum longè fac à me Dömine: * Divitias & paupertatem ne dederis mihi, sed tantüm victui meo tribue necessaria. * Duo rogavi te, ne denegetis mihi antequam moriar. Divitias. Glöria Patri. Divitias.

SABBATO.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio ij. Cap. 7.

Quid necesse est hömini majora se querere, cum ignoret quid conducat sibi in vita sua número dierum peregrinationis suæ, & tempore, quod velut umbra præterit? Aut quis ei poterit indicare quid post eum futurum sub sole sit? Melius est nomen bonum, quam unguenta pretiosa: & dies mortis diæ nativitätis. Melius est ire ad domum lectus, quam ad domum convivii: in illa enim finis cunctorum admone-

ne-

nentur höminum, & vivens cogitat quid futurum sit.

Dömine pater & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitatu maligno: extollentiam oculorüm meörum ne dederis mihi, & desiderium malignum averte à me Dömine: aufer à me concupiscentiam, & Et animo irreverenti & infrunito ne tradas me Dömine. * Ne derelinquas me Dömine, ne accrescat ignorantia meæ, nec multiplicentur delicta mea, Et animo.

Lectio ij.

Melior est ira risu: quia per tristitiam vultus corrigiuntur animus delinquentis. Cor sapiëntium ubi tristitia est, & cor stultörum ubi letitia. Melius est a sapiënte corripri, quam stultörum adulatione decipi. Quia sicut sonitus spinarum ardentium sub olla, sic risus stulti: sed & hoc vanitas. Calumnia conturbat sapiëntem, & perdet robur cordis illius. Melior est finis orationis, quam principium. Melior est patiens arrogante.

Magna enim sunt judicia tua Dömine, & inenarrabilia verba tua: * Magnificasti pöpulum tuum, & honorasti. * Transtulisti illos per Mare rubrum, & transvestisti eos per aquam nimiam. Magnificasti.

Lectio iij.

Ne dicas: Quid putas causa est quöd priora tempora meliora fuere quam nunc sunt? stulta enim est hujuscemodi interrogatio. Utilior est sapiëntia cum divitiis, & magis prodest vidëntibus solem. Sicut enim protegit sapiëntia, sic protegit pecunia. Hoc autem plus habet eruditio & sapiëntia, quöd vitam tribunt possessöri suo. Considera öpera Dei, quöd nemo possit corrigere quem ille despexerit.

Quæ sunt in corde höminum, öculi tui vident Dömine, & in libro

tuö omnia scribentur: * Homo videt in facie, Deus autem in corde. * Omnia enim corda scrutatur, & universas mentium cogitationes intelligit. Homo. Glöria Patri. Homo.

Ad Magnificat. Antiphona.
Omnis sapiëntia à Dömino Deo est, & cum illo fuit semper, & est ante ævum.

Si sequens Dominica venerit in die Assumptionis B. Mariæ, vel S. Hyacinthi, vel in die Octava S. Laurentii, liber Sapiëntiæ ponitur in ipsa die S. Hyacinthi, vel in die Octava Sancti Laurentii, & de eo legitur in Festo S. Bernardi, & post Octavam Assumptionis B. Mariæ, si superstit dies, usque ad sequentem Dominicam.

DOMINICA III.

Augusti.

In primo Nocturno.

Incipit liber Sapiëntiæ.

Lectio ij. Cap. 1.

Diligite justitiam, qui judicatis terram. Sentite de Dömino in bonitate, & in simplicitate cordis quærite illum: quöniam invenitur ab his, qui non tentant illius: apparet autem eis, qui fidem habent in illum: perverse enim cogitationes separant à Deo: probata autem virtus corripit insipientes: Quöniam in malövolam animam non introibit sapiëntia, nec habitabit in corpore subito peccatis.

In principio Deus Antequam terram faceret, priusquam abyssos constitueret, priusquam produceret fontes colararum, & Antequam montes collocarentur, ante omne colles generavit me Döminus. * Quando præparabat celos, æderam, cum eo cuncta componens. Antequam.

Lectio ij.

Spiritus enim sanctus disciplinæ effugiet fictum, & auferet se à cogitationibus, quæ sunt sine intellectu, & corripietur a superveniente ini-

ini-